

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/17/2017
Identifikačné číslo spisu: 6009201063
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6009201063.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Stavebno-servisný podnik, a. s. „v konkurze“, Bánovská cesta 010 01 Žilina, IČO: 31 562 922, právne zastúpeného JUDr. Michaelou Poláčkovou, advokátkou so sídlom Palárikova 88, 022 01 Čadca, proti žalovanému: 1/ Ing. Štefan Paľo, 038 35 Valča č. 357, 2/ JUDr. Miloš Levrinc, advokát, so sídlom J. Kozačeka 13E, 960 01 Zvolen, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou BAKO JANČIAR LEVRINC, advokáti, s. r. o., J. Kozačeka 13E, 960 01 Zvolen, IČO: 36 859 842, 3/ JUDr. Martin Dolník, advokát, so sídlom Námestie SNP 15, 974 01 Banská Bystrica, právne zastúpenému ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU Kubinec & Partners, s. r. o., so sídlom Námestie SNP 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 851 574, o zaplatenie 33 193,91 eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. februára 2017, č. k. 5Obo/2/2015-362, 5Obo/16/2015-362, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 22. septembra 2014, č. k. 52Cbi/32/2009-218 zamietol žalobu voči žalovaným 1/ až 3/ o náhradu škody vzniknutej z titulu zaplatenia súdneho poplatku v konaní o žalobe na náhradu škody vedenej na Okresnom súde Čadca. Zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.
2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 31. júla 2009, domáhal proti žalovaným 1/ až 3/ zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 33 193,91 eur s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne od 23. júna 2009 do zaplatenia. Ďalej uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 8. októbra 1998, č. k. 51-24K/312/98, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka Stavebno-servisný podnik, a. s., Žilina. Konkurzný súd uznesením z 24. augusta 2004, zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty JUDr. Antona Kupša a za nového správcu konkurznej podstaty ustanovil Ing. Štefana Paľa. Uznesením z 20. septembra 2007, zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty Ing. Štefana Paľa a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. Miloša Levrinca. Dotknuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, Najvyšší súd SR ako súd odvolací, uznesením z 20. novembra 2007, č. k. 40bo/216/2007, zrušil.

3. Súd prvej inštancie zistil, že dňa 7. marca 2007, podal žalovaný 1/ ako správca konkurznej podstaty úpadcu Stavebno-servisný podnik, a. s., Žilina, zastúpený žalovaným 3/ na Krajský súd v Banskej Bystrici, žalobu o náhradu škody proti žalovanému F. X. o zaplatenie 33 965 000,-- Sk. Véc bola postúpená z dôvodu príslušnosti na Okresný súd Čadca, ktorý uznesením z 26. septembra 2007, č. k. 4Cb/25/2007, konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Dňa 15. novembra 2007 bol súdny poplatok zaplatený, preto Okresný súd v Čadci uznesením z 18. decembra 2007, č. k. 4Cb/25/2007, uznesenie, ktorým bolo konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavené, zrušil. Žalobca v pozícii žalovaného v konaní na Okresnom súde Čadca podal k žalobe o náhradu škody vyjadrenie, v ktorom okrem iného, vzniesol voči uplatnenému nároku žalobcu námietku premlčania. Žalobca listom z 28. decembra 2007, oznámil žalovanému 1/ a 2/, že ak sa titulom zaplatenia súdneho poplatku a trov konania úpadcovi Stavebno-servisný podnik, a. s. „v konkurze“ zmenší majetok konkurznej podstaty a ak sa v súdnom konaní preukáže, že správcom konkurznej podstaty začatý spor bol neopodstatnený, v dôsledku čoho sa budú náklady súdneho konania uhrádzať z konkurznej podstaty, bude ako štatutárny zástupca úpadcu Stavebno-servisný podnik, a. s. „v konkurze“ od správcov konkurznej podstaty požadovať náhradu škody, pretože takéto zmenšenie majetku konkurznej podstaty, je podľa jeho názoru možné považovať za zmenšenie konkurznej podstaty úpadcu v priamej súvislosti s porušením povinností správcu konkurznej podstaty pri správe majetku úpadcu s odbornou starostlivosťou. Zároveň žalobca listom z 23. januára 2008, vo vyjadrení k návrhu na zaplatenie škody vo výške 33 965 000,-- Sk okrem iného, opätovne namietol premlčanie práva žalobcu, ktoré si uplatňuje v žalobe. Rozsudkom Okresného súdu Čadca zo 6. marca 2008, č. k. 4Cb/25/2007-260, bola žaloba žalobcu - žalovaného 1/ proti žalovanému - F. X. o náhradu škody vo výške 33 965 000,-- Sk s úrokom z omeškania, zamietnutá, z dôvodu podania žaloby po uplynutí premlčacej lehoty. Okresný súd v rozsudku uviedol, že nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému existuje, aj v žalovanej výške, ale tento existujúci nárok na náhradu škody, súd nemohol priznať, pretože je premlčaný a v konaní bola vznesená námietka premlčania.

4. Na základe uvedených skutočností podal žalobca (úpadca) voči žalovaným 1/ až 3/, predmetnú žalobu o náhradu škody, vyplývajúcu z titulu zaplatenia súdneho poplatku v konaní o žalobe na náhradu škody vedenej na Okresnom súde Čadca (bod 3 tohto uznesenia), s odôvodnením, že v tejto veci nekonali žalovaní 1/ až 3/ s odbornou starostlivosťou, pretože bolo zrejmé, že žalovaný vzniesol voči nároku správcu konkurznej podstaty námietku premlčania, žalovaní 1/ až 3/ mali dostatok času na späťvzatie žaloby pred prvým pojednávaním, kedy by bol žalovanému 1/ vrátený zaplatený súdny poplatok.

5. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval § 8 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“). Uviedol, že žalovaní 1/ až 3/ namietali aktívnu legitimáciu žalobcu na podanie žaloby o náhradu škody s poukazom na § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV, podľa ktorého vyhlásením konkurzu prechádza oprávnenie nakladať s majetkom patriacim do konkurznej podstaty na správcu. Súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade žalobca žaluje správcu konkurznej podstaty, bývalého správcu konkurznej podstaty a právneho zástupcu správcu konkurznej podstaty podľa § 8 ods. 2 ZKV. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že aktívna legitimácia na strane úpadcu je v konaní o náhradu škody daná nielen voči žalovanému 1/ ako správcovi konkurznej podstaty, ale aj voči žalovanému 2/ ako bývalému správcovi konkurznej podstaty, aj keď v jeho prípade súd žalobu zamietol nielen z tých dôvodov ako u žalovaného 1/, ale aj z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie keďže nie je úplne zrejmé, či úpadca môže žalovať aj bývalého správcu konkurznej podstaty.

6. Následne súd prvej inštancie skúmal predpoklady vzniku škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom citoval § 420 ods. 1, § 438 ods. 1 a ods. 2 a § 415 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že podľa § 8 ods. 2 ZKV, správca zodpovedá za spôsobenú škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Zároveň podrobne rozobral problematiku predpokladov zodpovednosti za škodu a po vykonanom dokazovaní mal za to, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/, nenaplnili základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi. Súd prvej inštancie konštatoval, že dôkazné bremeno ohľadne porušenia právnej povinnosti ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, spočíva na poškodenom (žalobcovi) a mal za to, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že by žalovaný 1/ ako správca konkurznej podstaty a žalovaný 2/ ako bývalý správca konkurznej podstaty, porušili nejakú právnu povinnosť. V danom prípade podľa konajúceho súdu, nemožno aplikovať ani § 415 Občianskeho zákonníka, lebo použitie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len vtedy, ak tu nie je konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na

konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Ak bol postup stanovený príslušnou právnou normou dodržaný, je podľa krajského súdu vylúčená aplikácia § 415 Obč. zákonníka. Konkurzný súd preto dospel k záveru, že žalovaní 1/ a 2/, neporušili ani § 8 ods. 2 ZKV, postupovali pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou. Prvoinštančný súd dodal, že správou konkurznej podstaty sa rozumie hlavne činnosť, ktorá smeruje k tomu, aby nedochádzalo k znehodnoteniu konkurznej podstaty a aby sa konkurzná podstata rozmnožila (toto mienili dosiahnuť žalobou proti F. X.).

7. Vo vzťahu k žalovanému 3/, po vykonanom dokazovaní dospel konkurzný súd k záveru, že tento nie je pasívne legitimovaným subjektom v žalobe o náhradu škody. Prvoinštančný súd poukázal na § 18 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a uviedol, že v danom spore žalovaný 3/ zastupoval žalovaného 1/ ako klienta v konaní na Okresnom súde Čadca, z čoho vyplýva, že je zodpovedný len voči svojmu klientovi, t. j. žalovanému 1/. Preto nemôže byť zodpovedný voči žalobcovi, s ktorým nebol v žiadnom právnom vzťahu a podľa názoru krajského súdu neprichádza do úvahy ani spoločná zodpovednosť podľa § 438 Občianskeho zákonníka tak, ako uvádza vo svojom právnom rozbere žalobca, kde uvádza, že si uplatňuje nárok z titulu solidárnej zodpovednosti žalovaných podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka za spoločné protiprávne konanie a opomenutie konania, v ktorom protiprávnosť spočíva v porušení odbornej (profesijnej) starostlivosti správcov pri výkone správcovskej funkcie a žalovaného advokáta pri výkone advokácie.

8. Na základe uvedených dôvodov, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol z dôvodu jednak nepreukázania vzniku škody a porušenia právnej povinnosti žalovaných 1/ a 2/ a jednak z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie na strane žalovaného 3/. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

9. Na odvolanie žalobcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 9. februára 2017, č. k. 5Obo/2/2015, 5Obo/16/2015-586, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. septembra 2014, č. k. 52Cbi/32/2009-218, potvrdil. Žalovaným 1/až 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Napokon odvolanie žalovaného 1/ voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 4. decembra 2014, č. k. 52Cbi/32/2009-262, odmietol.

10. Odvolacím súdom nebola zistená žalobcom vytknutá vada spočívajúca v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom z dôvodu, že napadnutý rozsudok je podľa žalobcu nepreskúmateľný. Podľa odvolacieho súdu v odôvodnení rozsudku, ktorým sa zamieta žaloba na náhradu škody, súd vysvetlí, aké predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody zákon vyžaduje. Ak je ich splnenie požadované zákonom kumulatívne a súd zistí nespĺnenie čo i len jedného z predpokladov, postačuje, ak sú následne vysvetlí, ktorý z týchto predpokladov nebol splnený, nakoľko pre nespĺnenie čo i len jedného z predpokladov nie je možné nárok na náhradu škody priznať. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu, obsahuje podrobné vysvetlenie, prečo súd prijal záver, že k porušeniu právnej povinnosti ako jedného zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka na strane žalovaných 1/ a 2/ nedošlo. Taktiež súd odôvodnil, prečo žalovaný 3/, nie je pasívne legitimovaným subjektom. Tieto skutočnosti boli pre rozhodnutie veci súdom prvej inštancie relevantné, a preto ich zdôvodnenie bolo pre naplnenie kritérií riadneho odôvodnenia rozhodnutia postačujúce. Z toho dôvodu odvolací súd konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie nevykazuje znaky nepreskúmateľného rozhodnutia.

11. Odvolací súd ďalej uviedol, že ani vada spočívajúca v nesprávnom právnom posúdení veci, nebola zistená. K uvedenej námietke odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní použil správny predpis o konkurze a vyrovnaní a nie zákon o konkurze a reštrukturalizácii, na ktorý poukázal žalobca, pretože podľa § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., konkurzy a vyrovnaní, vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace, sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov, t. j. v danom prípade zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Taktiež súd správne aplikoval na uplatnený nárok na náhradu škody § 420 Občianskeho zákonníka (R 88/2003-25Cdo/2123/2001).

12. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zdôraznil, že správca konkurznej podstaty, bol povinný zo zákona o konkurze a vyrovnaní vymáhať, uplatňovať všetky nároky v prospech konkurznej podstaty. Podaním žaloby a zotrvaní na nej teda žalovaný 1/, v konaní zastúpený žalovaným 3/ a žalovaný 2/, plnili zákonnú povinnosť. Rovnako uhradením súdneho poplatku žalovaný 2/ plnil povinnosť v tom čase vyplývajúcu mu zo zákona o súdnych poplatkoch a výzvy súdu. V tomto smere, podľa odvolacieho súdu jednoznačne k porušeniu právnej povinnosti zo strany žalovaných nedošlo.

Skutočnosť, že k úhrade súdneho poplatku došlo až po vznesenej námietke premlčania vo vyjadrení žalovaného v konaní sp. zn. 4Cb/25/2007 a že následne žaloba nebola vzatá späť, nie je možné podľa odvolacieho súdu vyhodnotiť ako porušenie právnej povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Odvolací súd dodal, že posúdenie námietky premlčania, nemusí byť také jednoznačné a jednoduché ako tvrdí žalobca (najmä v prípade premlčania sa nároku na náhradu škody) a je výsledkom dokazovania pred súdom. Vzhľadom na uvedené, nemožno považovať za zanedbanie odbornej starostlivosti, ak správca konkurznej podstaty, aj napriek vznesenej námietke premlčania, zotrval na žalobe, ktorou uplatnil právo na náhradu škody voči fyzickej osobe p. X. v konaní pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 4Cb/25/2007. Súd prvej inštancie, preto vo veci správne podľa odvolacieho súdu konštatoval, že k porušeniu povinnosti odbornej starostlivosti na strane žalovaných, v danom prípade nedošlo.

13. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu - úpadcu v tomto súdnom konaní, odvolací súd konštatoval, že úpadca je aktívne legitímovaný na podanie žaloby na náhradu škody podľa § 8 ods. 2 ZKV a § 420 Občianskeho zákonníka, len voči správcovi konkurznej podstaty pričom v prípade, že by bol správca, ktorý škodu dobrovoľne z vlastných prostriedkov neuhradil, funkcie zbavený, na miesto úpadcu by pristúpil k vymáhaniu tejto škody od pôvodného správcu konkurznej podstaty, nový správca konkurznej podstaty. Úpadca ďalej podľa odvolacieho súdu nie je aktívne legitímovaný podať žalobu na náhradu škody voči tretím subjektom, v danom prípade voči pôvodnému správcovi konkurznej podstaty alebo voči právnenému zástupcovi správcu konkurznej podstaty, voči ktorým je oprávnený podať žalobu len správca konkurznej podstaty (v postavení poškodeného). Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu voči žalovanému 2/ a 3/ dôvodom na zamietnutie žaloby voči nim, a to popri nezistení splnenia predpokladov zodpovednosti za škodu na strane žalovaných 1/, 2/ a 3/.

14. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktoré dovolanie odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ C. s. p. Podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

15. Žalobca uviedol, že za škodu na svojom majetku podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, označil úbytok peňažných prostriedkov vo výške 1 milión Sk (33 193,91 eur), ktoré boli použité na zaplatenie súdneho poplatku. Hoci je vec právoplatne skončená zamietnutím žaloby, v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu (a krajského súdu), podľa žalobcu nie je posúdená právna otázka, či žalobou uplatnená suma je škodou na majetku žalobcu. Odvolací súd, sa zodpovedaniu tejto otázky podľa žalobcu vyhol s argumentom, že ak nie je zistené splnenie čo i len jedného z predpokladov zodpovednosti, bolo by nehospodárne zaoberať sa skúmaním ďalších predpokladov. Dovolateľ má za to, že táto argumentácia je právne nesprávna, pretože odporuje dlhoročne uznávanej teoretickej koncepcii založenej na skúmaní jednotlivých predpokladov zodpovednosti za škodu v logickej postupnosti zistení škody na prvom mieste, následnom zisťovaní príčiny škody s podradením pod porušenie právnej povinnosti a až nakoniec príčinnej súvislosti medzi nimi. V uvedenom kontexte je preto podľa žalobcu napadnutý rozsudok najvyššieho súdu (a krajského súdu) právne neakceptovateľný, pretože neobsahuje odpoveď na kľúčovú otázku spornej veci, aká škoda žalobcu bola ustálená ako existujúca, v akom rozsahu a v akom peňažnom vyjadrení. Žalobca sa domnieva, že už takto posúdený stav veci je nezlučiteľný s princípom právnej istoty a materiálnej spravodlivosti, a navrhol zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (a krajského súdu).

16. Podľa dovolateľa predvídateľnosť škody bola pre špecifické prostredie jej vzniku v súdnom spore podmienená najmä právnou otázkou, či žalovaní mali a mohli predvídať, že uplatňujú premlčané právo, ktoré bolo oslabené o možnosť súdneho vymáhania. V základnom spore námietka premlčania uplatnená bola, súd žalované právo vyhodnotil ako premlčané a žalobu zamietol. Nakoľko išlo o obchodný vzťah, súd premlčanie určil podľa Obchodného zákonníka (§§ 261 ods. 6, 397 Obchodného zákonníka) a jeho uplynutie podľa subjektívnej a nie objektívnej premlčacej lehoty (§§ 424, 106 Občianskeho zákonníka). Súd vychádzal z platného práva, prevažujúcej právnej mienky a viac ako 30-ročnej ustálenej praxe, preto je záver súdu o premlčaní vecne správny a bez omylov vo vlastnej aplikácii práva. Dovolateľ zdôraznil, že v skutočnosti bol spor od začiatku rizikový, čo žalovaní mohli vedieť a predvídať. A napokon vysoko rizikový od vznesenia námietky premlčania, čo žalovaní mali vedieť a predvídať. Ak sa napriek tomu spoliehali na úspech žaloby, spoliehali sa bez primeraných dôvodov a len v „nádeji na úspech“. Preto, ak

najvyšší súd (a krajský súd) vychádzal z predpokladu nepredvídateľného rozhodnutia súdu k otázke premlčania práva, vychádzal z principiálne nesprávneho predpokladu, ktorý nevyhnutne viedol k nesprávnej závere, že nebolo zlyhaním povinnosti odbornej (profesijnej) starostlivosti žalovaných, ak nepredvídali neúspech rizikovej žaloby a pokračovali v spore. Aj v tomto kontexte, je preto napadnutý rozsudok najvyššieho súdu (a krajského súdu), podľa žalobcu právne neakceptovateľný. Pre žalobcu je takéto posúdenie veci najvyšším súdom zarážajúce aj preto, že bola posúdená aj sudkyňami, ktoré už v roku 2016 rozhodovali v dovolacom senáte právnu vec sp. zn. 1MOBdoV/2/2015, v ktorej z pasivity procesnej strany ohľadom námietky premlčania, vyvodili jednoznačnú zodpovednosť, čo v tomto prípade napriek opakovaným námietkam žalobcu, neurobili.

17. Žalobca s poukazom na uvedené považuje rozsudok najvyššieho súdu (a rozsudok krajského súdu) za nezákonný, vecne nesprávny, nespravodlivý a neutržateľný z hľadiska preukázaných skutočností aj relevantného práva. Žalobca preto navrhuje, aby dovolací súd rozsudkom zmenil prvý a druhý výrok napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 02. 2017, sp. zn. 5Obo/2/2015, 5Obo/16/2015 tak, že žalobe vyhovie a žalobcovi prizná náhradu trov konania vo výške 100%. Alternatívne žalobca navrhuje, aby dovolací súd uznesením zrušil prvý a druhý výrok napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 02. 2017, sp. zn. 5Obo/2/2015, 5Obo/16/2015, prípadne aj rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 22. 09. 2014, sp. zn. 52Cbi/32/2009s vrátením veci na ďalšie konanie (§§ 449, 450 C. s. p.). Žalobca pre prípad úspechu vo veci navrhuje priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%.

18. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že žalobca (dovolateľ) vo svojom dovolaní uvádza nepravdivé tvrdenia, v rozpore s obsahom spisu nepravdivo prispôbuje skutkový stav veci svojim vopred nalinkovaným záverom, ktoré sú nedôvodné a právne neutržateľné. Žalovaný 1/ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 11. 2016, sp. zn. 2Obo/29/2015, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 03. 06. 2015, sp. zn. 34Cbi/22/2005, na ktorý sa žalobca doteraz odvolával. Zo záverov uvedeného uznesenia je zrejmé, že existuje dôvodné podozrenie, že škodu žalobcovi mal spôsobiť predseda predstavenstva, pán Milan Poláček, a nie žalovaní 1/, 2/, 3/. Odvolací súd sa ďalej podľa žalovaného 1/ stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade so zákonom. Ďalej uviedol, že odvolací súd na posilnenie a udržateľnosť rozhodnutia vo veci, doplnil významné právne argumenty a odôvodnenie rozhodnutia, čím naplnia a posilňuje účel súdneho konania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa žalovaného 1/ vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, skutkové zistenia boli náležitým spôsobom v celom súhrne posúdené a náležité vyhodnotené. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, argumenty podporujú záver o nedôvodnosti žaloby na náhradu škody. Žalovaný má ďalej za to, že žalobcom tvrdené dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ C. s. p. sú nepreukázané (absentujú); navyše sú kumulované, pričom sa navzájom vylučujú. Preto žalovaný 1/ navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie, v prípade, ak nie sú splnené podmienky na podanie dovolania toto podľa § 447 C. s. p. odmietol, resp. ho ako nedôvodné zamietol podľa § 448 C. s. p.

19. Žalovaný 2/ a žalovaný 3/ rovnako ako žalovaný 1/, vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedli, že súd prvej inštancie a aj odvolací súd, vyhodnotili vec správne, keď rozhodli, že žalobca nepreukázal naplnenie predpokladov vzniku škody, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi a zároveň keď ustálil, že žalobca nepreukázal, že by žalovaný 2/ porušil nejakú právnu povinnosť. V ostatnom žalovaný 2/ uviedol obsahovo rovnaké vyjadrenie ako žalovaný 1/ s dôrazom na skutočnosť, že ak by žalovaný 2/ ostal vo funkcii správcu konkurznej podstaty naďalej, využil by procesné možnosti, ktoré mu dáva k dispozícii zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, ako sa o tom žalovaný 2/ zmienil na súde prvej inštancie na pojednávaní dňa 04. 02. 2013. Žalovaný 2/ a 3/ rovnako navrhli, aby dovolací súd podané dovolanie žalobcu odmietol, resp. zamietol.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f/

C. s. p.

21. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

22. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

23. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

24. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

25. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

26. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

27. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade, nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

28. Zároveň bol prijatý záver, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia

najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju odvolací súd riešil, b) vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

29. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.).

30. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (viď uznesenie najvyššieho súdu z 13. júla 2017, sp. zn. 3Cdo/235/2016).

31. V uznesení z 8. júna 2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017, zároveň dovolací súd skonštatoval, že v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. a/, b/ § 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p. zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 26. septembra 2017, sp. zn. 1Cdo/206/2016, bod 16).

32. V prípade, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

33. Ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. Skutočnosť, že súd bez vysvetlenia nerešpektuje niektorý judikát najvyššieho súdu, oslabuje presvedčivosť jeho rozhodnutia. Ide tiež o negatívny dopad na predvídateľnosť súdneho rozhodovania. Súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní určitej veci nemusí stotožniť s judikátom najvyššieho súdu vydaným v skutkovo a právne podobnej veci, avšak je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor argumentačne (kriticky) konfrontoval v odôvodnení rozhodnutia a dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s judikátom.

34. Je potom úlohou dovolacieho súdu, ak sú dôvody prípustnosti z tohto pohľadu dovolateľom uvedené, t. j. predpokladá sa, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aby tento odklon, ak bude mať za to, že dovolanie je prípustné, z hľadiska právneho posúdenia veci vyriešil. Dovolateľ preto musí v dovolaní presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števíček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., 2016, str. 1382).

35. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom

rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

36. Žalobca v dovolaní namietol, že hoci je vec právoplatne skončená zamietnutím žaloby, v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu (a krajského súdu), nie je posúdená právna otázka, či žalobou uplatnená suma je škodou na majetku žalobcu. Navyše napadnuté rozhodnutie podľa názoru žalobcu neobsahuje odpoveď na kľúčovú otázku, aká škoda žalobcu bola ustálená ako existujúca, v akom rozsahu a v akom peňažnom vyjadrení (bod 15 tohto rozhodnutia). Napokon podľa žalobcu predvídateľnosť škody bola podmienená najmä právnou otázkou, či žalovaní mali a mohli predvídať, že uplatňujú premlčané právo, ktoré bolo oslabené o možnosť súdneho vymáhania (bod 16 tohto rozhodnutia).

37. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní nešpecifikoval právnu otázku a neuviedol, ako by mala byť otázka správne riešená (body 27, 28, 31 až 35 tohto rozhodnutia). Pod právnu otázku dovolateľ subsumoval to, či žalobou uplatnená suma je škodou na majetku, a či žalovaní mali a mohli predvídať, že uplatňujú premlčané právo, ktoré bolo oslabené o možnosť súdneho vymáhania. Dovolací súd konštatuje, že žalobcom vytknuté skutočnosti nie sú právnymi otázkami, ale sa týkajú skutkových záverov, ku ktorým dospeli sudy nižšej inštancie. Z tohto dôvodu, nemôže dovolací súd uskutočniť meritorny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že žalobcom uvedené rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa sudy nižšej inštancie mali odkloniť, sa týkajú určenia výšky škody úvahou súdu, stanovením premlčacej doby v spore o náhradu škody; resp. dokazovaním škody ako takej. Keďže absentuje vymedzenie právnej otázky, od ktorej sa sudy mali odkloniť, je možné konštatovať, že aj žalobcom označené rozhodnutia zdôrazňujú jeho nespokojnosť so skutkovými zisteniami konajúcich súdov.

38. Na podania dovolateľa po uplynutí lehoty na podanie dovolania dovolací súd neprihliadol.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol.

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných 1/ až 3/ rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

41. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.